

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ Ε.Δ.Υ.

Από την ψυχολόγο Μαρία Καλαϊτζάκη

- **Τι είναι η Ε.Δ.Υ.;**
- ✓ Όπως δηλώνει και το όνομά της, η **Ε.Δ.Υ. (Επιτροπή Διεπιστημονικής Υποστήριξης)** είναι μια διεπιστημονική ομάδα με στόχο την αξιολόγηση και την υποστήριξη των μαθητών που έχουν ανάγκη. Είναι ένας νέος καινοτόμος θεσμός του εκπαιδευτικού μας συστήματος στην οργάνωση της υποστήριξης των μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή και με αναπηρία και γενικά στην οργάνωση της παροχής της εκπαίδευσης και στη λειτουργία του σχολείου. Αποτελεί λοιπόν, πρωτοβάθμιο όργανο για τη διαγνωστική εκπαιδευτική αξιολόγηση και υποστήριξη των εκπαιδευτικών αναγκών των μαθητών σε κάθε σχολική μονάδα γενικής εκπαίδευσης. Το προσωπικό της Ε.Δ.Υ. δραστηριοποιείται στο πλαίσιο της διαδικασίας της διαγνωστικής εκπαιδευτικής αξιολόγησης στο σχολείο της με στόχο: α) την υποστήριξη του σχολείου στην αντιμετώπιση των δυσκολιών ή εμποδίων και επίλυση των προβλημάτων εκπαίδευσης και την ανταπόκριση στις ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες μαθητών και β) στην ανάπτυξη ενός σχολείου για όλους τους μαθητές χωρίς διακρίσεις.
- **Από ποιες ειδικότητες αποτελείται;**
- ✓ Συγκροτείται από τον **Διευθυντή της Σ.Μ.Ε.Α.Ε. (Σχολική Μονάδα Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης)**, ο οποίος τελεί χρέη Συντονιστή και κάθε Ε.Δ.Υ αποτελείται από τον **διευθυντή** της σχολικής μονάδας με χρέη Προέδρου, έναν **ψυχολόγο** ΠΕ23, έναν **κοινωνικό λειτουργό** ΠΕ30, τους **εκπαιδευτικούς Ειδικής Αγωγής** της σχολικής μονάδας και έναν εκπαιδευτικό ως γραμματέα. Στις συνεδριάσεις της Ε.Δ.Υ. μπορεί να καλείται κι ο υπεύθυνος **εκπαιδευτικός του τμήματος** στο οποίο φοιτά ο μαθητής που έχει ανάγκη υποστήριξης.
- **Η Ε.Δ.Υ. λειτουργεί σε ειδικά ή σε γενικά σχολεία; Στην πρωτοβάθμια ή στην δευτεροβάθμια εκπ/ση;**
- ✓ Η Ε.Δ.Υ. λειτουργεί σε γενικά σχολεία, μέρη του Σ.Δ.Ε.Υ.*, και στην πρωτοβάθμια και στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση γενικής κι επαγγελματικής εκπαίδευσης.
- **Ποιες είναι οι διαφορές με τα Κέντρα Διάγνωσης Αξιολόγησης Συμβουλευτικής και Υποστήριξης (ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. πρώην Κ.Ε.Σ.Υ., πρώην Κ.Ε.Δ.Δ.Υ. και πρώην Κ.Δ.Α.Υ.);**
- ✓ Τα ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. είναι Κέντρα Διάγνωσης Αξιολόγησης και Συμβουλευτικής Υποστήριξης. Στελεχώνονται από εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ψυχολόγους, κοινωνικούς λειτουργούς, φυσιοθεραπευτές, λογοθεραπευτές. Οι Ε.Δ.Υ. προβαίνουν σε παραπομπές προς τα αρμόδια ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. των μαθητών που έχουν μαθησιακές δυσκολίες ή προβλήματα προσαρμογής στο σχολικό περιβάλλον. Επομένως οι Ε.Δ.Υ. συνεργάζονται με τα ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. για τις ανάγκες της παραπομπής, της αξιολόγησης και της υποστήριξης των μαθητών. Η σημαντικότερη διαφορά τους είναι ότι η Ε.Δ.Υ. βλέπει πρώτη τον μαθητή και τους γονείς του και αποφασίζει αν χρειάζεται περαιτέρω αξιολόγηση κι υποστήριξη, οπότε συντάσσει με τους εκπαιδευτικούς του σχολείου τριμηνιαίο πρόγραμμα παρέμβασης και με την έγκριση των γονέων παραπέμπει τον μαθητή στο ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. για να βγει η γνωμάτευση.
- **Έχουν όλα τα σχολεία Ε.Δ.Υ.;**
- ✓ Σε κάθε σχολική μονάδα που ανήκει σε Σ.Δ.Ε.Υ. συνιστάται Ε.Δ.Υ. ως αρμόδιο όργανο για την εκπαιδευτική αξιολόγηση και υποστήριξη των μαθητών και της σχολικής κοινότητας. Η Ε.Δ.Υ συγκροτείται με απόφαση του οικείου Διευθυντή Πρωτοβάθμιας ή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, ύστερα από εισήγηση του διευθυντή της Σ.Μ.Ε.Α.Ε. που αποτελεί το Κέντρο Υποστήριξης του Σ.Δ.Ε.Υ.

*Σ.Δ.Ε.Υ. είναι τα Σχολικά Δίκτυα Εκπαιδευτικής Υποστήριξης που αποτελούνται από σχολικές μονάδες πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας γενικής κι επαγγελματικής εκπαίδευσης, καθώς και της ειδικής αγωγής κι εκπαίδευσης κι έχουν σκοπό την ενδυνάμωση και την προώθηση της συνεργασίας, καθώς και τον συντονισμό του έργου των σχολικών μονάδων για τη διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης όλων ανεξαιρέτως των μαθητών στην εκπαίδευση και την προαγωγή συνολικά της ψυχοκοινωνικής τους υγείας. Με την ίδια απόφαση ορίζεται μία Σ.Μ.Ε.Α.Ε. (Σχολική Μονάδα Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης) που λειτουργεί ως το Κέντρο Υποστήριξης κάθε Σ.Δ.Ε.Υ.

- **Υπάρχουν Ε.Δ.Υ. στα σχολεία που υπάρχει τμήμα ένταξης ή/και παράλληλη στήριξη; Και αν ναι, ποια είναι η σχέση τους;**
 - ✓ Ναι, οι Ε.Δ.Υ λειτουργούν στα σχολεία που ανήκουν σε Σ.Δ.Ε.Υ. και στα οποία έχει συσταθεί τμήμα ένταξης. Στη διεπιστημονική ομάδα της Ε.Δ.Υ συμμετέχει κι ο εκπαιδευτικός του τμήματος ένταξης ανταλλάσσοντας πληροφορίες για τον μαθητή και συμμετέχοντας στη σύνταξη τριμηνιαίου προγράμματος παρέμβασης. Η παράλληλη στήριξη από την άλλη, μπορεί να υπάρχει σε μια σχολική τάξη αποκλειστικά για τις ανάγκες ενός μαθητή που έχει ήδη διαγνωστεί, ενώ η Ε.Δ.Υ. παραπέμπει μαθητές για διάγνωση. Το να έχει δηλαδή, ένας μαθητής παράλληλη στήριξη μπορεί να είναι το αποτέλεσμα των ενεργειών της Ε.Δ.Υ. και της συνεργασίας με τα Κ.Ε.Δ.Α.Σ.Υ. Η παράλληλη στήριξη και η Ε.Δ.Υ. μπορούν να συνεργαστούν στο πλαίσιο της υποστήριξης μαθητών.
- **Υπάρχει συνεργασία Ε.Δ.Υ. και γονέων;**
 - ✓ Ναι, η Ε.Δ.Υ. συνεργάζεται στενά με τους γονείς. Καταρχήν, οι γονείς δίνουν τις απαραίτητες πληροφορίες για το κοινωνικό και οικογενειακό περιβάλλον του μαθητή κυρίως στο κοινωνικό ιστορικό που ζητάει ο κοινωνικός λειτουργός. Έπειτα, χρειάζεται η έγκρισή τους για να γίνει η αξιολόγηση του παιδιού τους και η παραπομπή του στο Κ.Ε.Δ.Α.Σ.Υ. Τέλος, η Ε.Δ.Υ. αναλαμβάνει τη συμβουλευτική γονέων σε θέματα που αφορούν το παιδί τους.
- **Μέχρι ποιο σημείο μπορεί να παρέμβει η Ε.Δ.Υ.;**
 - ✓ Η Ε.Δ.Υ. προσφέρει τις υπηρεσίες της σεβόμενη τον κώδικα δεοντολογίας που έχει κάθε ειδικότητά της. Ύστερα από αίτημα του εκπαιδευτικού της τάξης μπορεί να κάνει παρατήρηση των μαθητών στη σχολική τάξη στο πλαίσιο του σχολικού μαθήματος για να δει την επίδοσή τους και την αλληλεπίδραση με συμμαθητές και εκπαιδευτικό προσωπικό. Μπορεί επίσης να κάνει παρατήρηση των μαθητών κατά τη διάρκεια του διαλείμματος στο χώρο προαυλισμού για να δει την κοινωνική προσαρμογή τους. Μπορεί τέλος, να παρέμβει στην τάξη με εφαρμογή προγραμμάτων που στόχο έχουν την ψυχοκοινωνική και τη συναισθηματική ανάπτυξη των μαθητών, την προαγωγή της αυτοεκτίμησης τους, της ανοχής στο διαφορετικό, την καταπολέμηση του σχολικού εκφοβισμού, την αλληλεγγύη και την ικανότητα διαχείρισης άγχους και συγκρούσεων. Μετά από έγγραφη συγκατάθεση των γονέων/κηδεμόνων του μαθητή ο ψυχολόγος της Ε.Δ.Υ. μπορεί να κάνει ατομική αξιολόγηση των δυνατοτήτων του μαθητή ή και συμβουλευτική υποστήριξή του, όπου κρίνεται απαραίτητο. Επίσης, όπως αναφέρθηκε παραπάνω η Ε.Δ.Υ. συνεργάζεται στενά με τους γονείς. Συνεργάζεται ακόμα με ειδικές δημόσιες εξωσχολικές υπηρεσίες, κοινωνικές υπηρεσίες του Δήμου κι άλλους αρμόδιους φορείς σε περίπτωση που προκύπτουν ενδείξεις προβλημάτων ψυχικής υγείας ή παιδικής κακοποίησης ή γονεϊκής παραμέλησης.
- **Είναι κάτι άλλο που θα θέλατε να αναφέρετε;**
 - ✓ Ως ψυχολόγος σε πλαίσιο Ε.Δ.Υ. συνεργάζομαι με συνάδελφο κοινωνικό λειτουργό, και πηγαίνουμε σε ένα διαφορετικό σχολείο κάθε ημέρα, συνολικά δηλαδή πηγαίνουμε σε τέσσερα γενικά ολοήμερα δημοτικά σχολεία και ένα ολοήμερο νηπιαγωγείο μέσα στην εβδομάδα, εντός Ιωαννίνων. Νιώθω ιδιαίτερα χαρούμενη που μπορούμε να διαμορφώσουμε συνθήκες φιλίας και συνεργασίας των μαθητών μεταξύ τους, ώστε να δεθεί η ομάδα για πρόληψη του σχολικού εκφοβισμού. Επίσης, στις μεγαλύτερες τάξεις (Ε' και ΣΤ') μπορούμε να κάνουμε προετοιμασία για τις αλλαγές που έρχονται λόγω της εφηβείας και της αλλαγής βαθμίδας. Η Ε.Δ.Υ. είναι ένας σημαντικός θεσμός που πρέπει να συνεχίσει να υφίσταται, ίσως όμως να ήταν καλύτερα σε κάθε σχολική μονάδα να υπάρχει κάθε μέρα ένας ψυχολόγος και ένας κοινωνικός λειτουργός ώστε τα παιδιά, οι γονείς και οι εκπαιδευτικοί να έχουν ένα σταθερό καθημερινό πλαίσιο αναφοράς. Τώρα, στις μεγάλες σχολικές μονάδες έχουμε το άγχος, στον καιρό της πανδημίας που διανύουμε μήπως δεν προλάβουμε τις αξιολογήσεις και τις παρεμβάσεις που καλούμαστε να κάνουμε μέσα σε μια μέρα την εβδομάδα. Στις ιδιαίτερες αυτές συνθήκες που οι ανάγκες των μαθητών και των οικογενειών είναι αυξημένες, η Ε.Δ.Υ. προσφέρει συμβουλευτική για τη διαχείριση κρίσεων, ψυχολογική υποστήριξη της οικογένειας και συμβουλές σε σχέση με ζητήματα που προκύπτουν λόγω των νέων συνθηκών.